

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

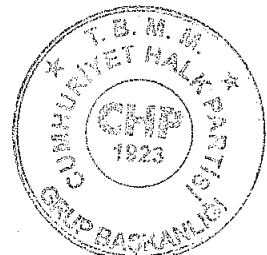
Grup Başkanlığı

Tarih : 07 Ağustos 2015
Sayı : 370

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ceza Muhakemesi Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 06.08.2015

Av. Mahmut TANALI
İstanbul Milletvekili

TEMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
07 Ağustos 2015
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
07 Ağustos 2015
No : 13799

(17)

GENEL GEREKÇE

5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 173/3. Maddesi;

“Sulh Ceza Hakimliği, kararını vermek için soruşturmanın genişletilmesine gerek görür ise bu hususu açıkça belirtmek suretiyle, o yer Cumhuriyet başsavcılığından talepte bulunabilir; kamu davasının açılması için yeterli nedenler bulunmazsa, istemi gerekçeli olarak reddeder; itiraz edeni giderlere mahkûm eder ve dosyayı Cumhuriyet savcısına gönderir. Cumhuriyet savcısı, kararı itiraz edene ve şüpheliye bildirir.”

şeklinde düzenlenmiştir.

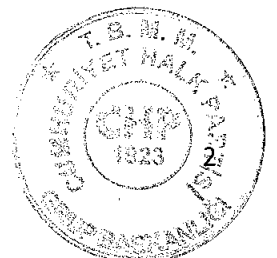
Maddenin 3'üncü fıkrasında eski hali ile güvence altına alınan dava yolu ile hak arama özgürlüğü, bir temel hak niteliği taşımasının ötesinde diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden birini oluşturmaktadır. Kişinin uğradığı bir haksızlığa veya zarara karşı kendisini savunabilmesinin ya da maruz kaldığı haksız bir uygulama ve işleme karşı haklılığını ileri sürüp kanıtlayabilmesinin en etkili ve güvenceli yolu, yargı mercileri önünde dava ve verilen karara karşı itiraz hakkını kullanabilmesidir. Kişilere yargı mercileri önünde dava hakkı ve verilen kararı bir üst yargı merciine inceletmek hakkı tanınması adil yargılamanın ön koşulunu oluşturur.

Hak arama özgürlüğü, diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biri olmakla birlikte aynı zamanda toplumsal barışı güçlendiren, bireyin adaleti bulma, hakkı olanı elde etme, haksızlığı önleme uğraşının da aracıdır.

Geza yargılamasında verilen karara itiraz ederken masraf ödeme koşuluna bağlanması, bireyin hak arama özgürlüğünü engelleyici nitelik taşıyan ve adil yargılanma hakkının özünü zedeleyici sınırlama taşıyan bu yasal düzenleme Anayasanın 2, 5, 10, 13. ve 36. maddelerine aykırıdır.

Anayasanın 36. maddesinde ifade edilen hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkı, sadece yargı mercileri önünde davacı ve davalı olarak iddia savunmada bulunma hakkını değil, yargılama sonunda hakkı olanı elde etmeyi de kapsayan bir haktır, hakkında verilmiş bir kararı temyiz etmeyi harç yatırma koşuluna bağlanması bireylerin hak arama özgürlüğünü engelleyici nitelik taşımaktadır.

Bu gerekçeyle; Anayasa'nın 2,5,10,13,36. maddelerine aykırı olan 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 173. Maddesinin 3'ncü fıkrasında "itiraz edeni giderlere mahkûm eder." İbaresinin metinden çıkarılarak değiştirilmesini teklif ediyorum.

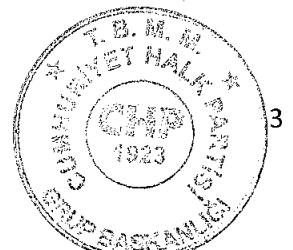

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 173. Maddesinin 3'üncü fıkrasında yer alan; Anayasa'nın 2,5,10,13,36. maddelerine aykırı olan ve hak arama özgürlüğü, diğer temel hak ve özgürlüklerden faydalanılmasını zorlaştıran "itiraz edeni giderlere mahkûm eder" ibaresinin metinden çıkarılarak değiştirilmesi öngörülmüştür.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

CEZA MUHAKEMESİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunun 173'üncü maddesinin 3'üncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sulh Ceza Hakimliği, kararını vermek için soruşturmanın genişletilmesine gerek görür ise bu hususu açıkça belirtmek suretiyle, o yer Cumhuriyet başsavcılığından talepte bulunabilir; kamu davasının açılması için yeterli nedenler bulunmazsa, istemi gerekçeli olarak reddeder ve dosyayı Cumhuriyet savcısına gönderir. Cumhuriyet savcısı, kararı itiraz edene ve şüpheliye bildirir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

